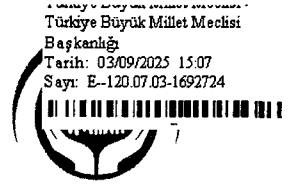

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

7/24270

614 113

Sayı : E-54045643-610-20842149

Konu : Soru Önergesi (7/24270)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.02.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1588682 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'a ait 7/24270 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/24270) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 70F263D4-20A5-466E-8F1A-7F9704C04A0F

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Şevket KALANLAR

Mühendis

Telefon No: (312) 287 33 60

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MAHMUT TANAL'A AİT 7/24270 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

İklim değişikliğinin en önemli olumsuz etkilerinden biri olan kuraklıklara karşı hazırlıklı olunması ve kuraklık risklerinin olumsuz etkilerinin asgari düzeye indirilmesi maksadıyla, ülkemizin tamamında havza ölçeğinde 25 nehir havzasında Kuraklık Yönetim Planları hazırlanmıştır.

Bakanlığımız tarafından, 2100 yılına kadar iklim değişikliğinin nehir havzaları ölçeğinde su kaynaklarına etkileri tespit edilerek uyum faaliyetleri belirlenmiştir.

Kuraklıkta kriz yerine riskin yönetilmesi için "Kuraklık Tahmini ve Erken Uyarı Sistemi"nin kurulması çalışmaları 2024 yılında başlamış olup 2027 yılında tamamlanması hedeflenmektedir. Bu sistem ile kuraklık öncesinde tarım, içme suyu, turizm, sanayi gibi su kullanan sektörlere gerekli uyarılar erkenden yapılarak kuraklık zararlarının en aza indirilmesi hedeflenmektedir.

Bakanlığımızca yürütülmekte olan Su Verimliliği Seferberliği kapsamında, "Değişen İklim Uyum Çerçevesinde Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2033)" hazırlanmıştır. Plan kapsamında, tarımsal su kullanım verimliliğini artıran uygulamaların yaygınlaştırılmasıyla sulama randımanının 2050 yılına kadar %65'e yükseltilmesi hedeflenmektedir. Tarımsal su verimliliği konusunda belirlenen 10 ulusal strateji ve önümüzdeki 10 yıl için takvimlendirilmiş 26 eylem, "www.suverimliliği.gov.tr" internet sitesinde kullanıcıların erişimine sunulmuştur. Söz konusu eylemlerin uygulanması ile 2033 yılına kadar;

- Mevcut durumda %50 civarında olan tarımsal sulama randımanının %60 seviyelerine yükseltilmesi,
- Mevcut durumda %32 olan (ülke ortalaması) içme suyu temin ve dağıtım sistemlerindeki su kayıplarının %25 seviyelerine indirilmesi,
- Sanayide temiz üretim tekniklerinin ve su verimliliği tedbirlerinin uygulanması ile %30'a varan oranlarda su kazanımı sağlanması ve
- Mevcut durumda 150 litre olan bireysel günlük su kullanımının 120 litre seviyesine indirilmesi

hedeflenmektedir.

Bakanlığımız Su Yönetimi Genel Müdürlüğünce çevre, içme suyu, tarım, sanayi, hayvancılık, turizm vb. sektörlerin adil ve dengeli su paylaşımını sağlamak aynı zamanda su kullanımından elde edilecek faydayı en üst seviyeye çıkarmak amacıyla havza ve alt havza bazında Sektörel Su Tahsis Planları (SSTP) hazırlanmaktadır.

Şu ana kadar Seyhan, Gediz, Küçük Menderes, Konya, Akarçay, Burdur, Batı Akdeniz, Kuzey Ege, Büyük Menderes olmak üzere 9 havzada SSTP tamamlanmış ve yayımlanmıştır.

SSTP ile havza ve alt havza ölçeğinde her sektörün ihtiyacı olan suyun, ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan analiz edilerek planlanması yapılmaktadır. Bu çalışmalarda iklim değişikliği sebebiyle oluşabilecek kuraklık risklerine karşı normal durum ve 4 farklı kuraklık senaryosu (hafif kurak, orta kurak, şiddetli ve çok şiddetli kurak dönemler) ile geleceğe yönelik havzadaki çevre, içme suyu, tarım, sanayi, hayvancılık, turizm gibi sektörlerin havza bazındaki su taleplerine uygun olarak su tahsis senaryoları hazırlanmakta ve su tahsis planlaması yapılmaktadır. İklim değişikliğinin tarımsal üretim ve gıda arzı üzerindeki etkileri değerlendirilmekte ve tarım sektöründeki riskler en aza indirilmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

En çok su tüketen sektör olan tarım sektörünün su talebinin, özellikle kurak koşullarda karşılanma oranları daha düşük olacağı için, tarım sektöründe suyun daha verimli ve sürdürülebilir kullanılması gerekmektedir. SSTP çalışmaları ile, havzadaki mevcut bitki deseni ve Havza Bazlı Destekleme Modeli kapsamında desteklenen ürünler ve diğer teşvikler de dikkate alınarak tarım sektöründe çiftçilerin daha az su kullanarak daha çok gelir sağlayabileceği optimum bitki deseni çalışmaları gerçekleştirilmekte ve havza içindeki sulama grupları için sulama suyu ihtiyaçları hesaplanmaktadır. SSTP'lerin tamamlanması ile birlikte yürürlüğe giren Sektörel Su Tahsisi Eylem Planları kapsamında bahse konu planda belirlenen optimum bitki deseni üreticilere önerilmekte, yönlendirilmekte ve bu kapsamda eğitim çalışmaları yürütülmektedir. Bu çerçevede, Şanlıurfa ilinin yer aldığı Fırat-Dicle Havzası SSTP hazırlanması çalışmalarına başlanması planlanmaktadır.

Kapalı sistemlerle suyun iletilmesi ve dağıtılması, tarla içi basınçlı sulama sistemlerinin kullanılması, su kullanıcı örgütlerinin kurumsal kapasitesinin artırılması, yağmur suyu hasadı ile biriktirme yapıları oluşturulması, arıtılmış atık suların tarımda kullanılması, parsel bazlı sulama ölçümlerinin yapılması ve bitki su ihtiyacının gerçek zamanlı olarak belirlenmesi, suyun etkin kullanımı konusunda çiftçi eğitimlerinin yaygınlaştırılması, sulama zamanlamasının planlanması, gece sulaması ile buharlaşma kayıplarının önlenmesi tarımsal sulama verimliliğini artıran uygulamaların ve benimsenen politikaların başında gelmektedir.

Bakanlığımızca 2800 Sayılı Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında, Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi için hazırlanan 2021/7 Nolu Tebliğe uygun olarak yürütülen modern basınçlı sulama sistemlerinin 10 milyon TL'ye kadar olan projelerine karşılık %50 oranında hibe destekleme verilmektedir. Böylece modern basınçlı sulama sistemlerinin çiftçiler tarafından benimsenmesi ve yaygınlaşması, suyun etkin kullanımı ile ürünlerde verim artışı, arazilerin verimli kullanımının sağlanması, girdi maliyetlerinin düşürülmesi ile üreticilerin daha fazla kar elde etmesi amaçlanmaktadır.

Su verimliliği seferberliğinin uygulanmasına yönelik 27.12.2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de "Su Verimliliği Yönetmeliği" yayımlanmıştır. Mezkûr Yönetmelik ile sektörel su kullanımlarının izlenmesi, kayıt altına alınması, orantısız su kullanımlarının ve su kayıplarının azaltılması, ekosistemlerin ve su kaynaklarının korunarak her türlü su kullanımında verimliliğin sağlanması hedeflenmektedir.

Yönetmelik kapsamında, 500 hektar ve üzeri tarım işletmeleri için su verimliliği sistemlerinin kurulması ve izlenmesi zorunlu hale getirilmiştir. Ayrıca, tarımsal işletmeler su kullanım performanslarına göre Mavi, Yeşil ve Turkuaz olmak üzere üç seviyede su verimliliği belgeleriyle sınıflandırılmaktadır.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) 15. Bölge (Şanlıurfa) Müdürlüğüne bağlı olarak işletmeye açılan alanlarda sulama eksiklikleri bulunmamaktadır. İşletmeye açılan sulama alanlarında sulama suyu temini için rotasyon uygulanmakta olup tüm sahaya su verilmektedir.

DSİ 15. Bölge Müdürlüğüne 2000 yılından itibaren yapılan sulama tesisleri, kapalı basınçlı borulu olarak yapılmaktadır. Bu sistem, yağmurlama ve damlama sulama sistemlerinin kullanılmasına elverişlidir. Damlama sulama yapan çiftçiler suyu az kullandıkları için, su kullanım hizmet bedelinde indirim yapılmaktadır.

2002 yılına kadar GAP'ta 198.854 hektar arazi sulanırken, son 22 yılda inşa edilen sulama projeleriyle sulanan alan 674.894 hektara yükseltilmiştir. Böylece GAP Eylem Planında yer alan sulamalarda %64 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Devlet Destekli Tarım Sigortaları (TARSİM) kapsamında yer alan “Köy Bazlı Verim Sigortasıyla”, kuru tarım alanlarında yetiştirilen buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı mercimek, yeşil mercimek ve yağlık ayçiçeği ürünlerinde kuraklık, don, sıcak rüzgar, sıcak hava dalgası, aşırı nem ve aşırı yağış risklerinden kaynaklı verim azalışları teminat altına alınmaktadır.

Ayrıca Köy Bazlı Verim Sigortası yaptıran üreticilerimize %70 oranında Devlet prim desteği uygulanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından su kısıtının belirlendiği bölgelerde, Bakanlıkça belirlenen kriterlere uygun üretim yapan üreticilerimizin Devlet Destekli Tarım Sigortası yaptırmaları halinde; Bakanlığımız kayıt sistemlerinden gelen bilgi doğrultusunda, poliçe primi üzerinden %10 oranında “Su Kısıtı Desteği” indirimi uygulanmaktadır.